

LIGJ
Nr. 9655, datë 11.12.2006

PËR AKADEMINË E SHKENCAVE
TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

(Ndryshuar me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. 36, datë 15.10.2007; me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007; nr. 9949, datë 7.7.2008)

(i përditësuar)

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

VENDOSI:

KREU I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Akademia e Shkencave e Republikës së Shqipërisë (në vazhdim Akademia) është institucion shkencor, që vepron nëpërmjet një bashkësie të zgjedhur shkencëtarësh.

Neni 2

Akademia është person juridik publik.

Akademia e ka selinë në Tiranë dhe ka stemën e vet. Statuti i saj miratohet nga asambleja.

Neni 3

Akademia është institucion autonom, i cili e mbështet veprimtarinë në të vërtetën shkencore dhe në interesat kombëtarë. Ajo vepron sipas ligjeve në Republikën e Shqipërisë dhe statutit të saj.

KREU II
FUNKSIONET E AKADEMISË SË SHKENCAVE

Neni 4

Funksionet

Akademia ka këto funksione:

bashkëpunon me institucione kërkimore dhe mësimore, brenda dhe jashtë vendit, që kanë kapacitetet e nevojshme fizike për kërkim, për kryerjen e studimeve në fusha të ndryshme të shkencës;

propozon fusha të reja kërkimore e studimore, në përputhje me nevojat e zhvillimit të vendit;

u ofron institucioneve të larta shtetërore këshillimin dhe ekspertizën e nevojshme në

- zgjidhen e çështjeve të rëndësishme për zhvillimin e vendit;
- ç) boton organe periodike dhe vepra të tjera me nivel të lartë shkencor;
 - d) organizon kongrese dhe konferenca shkencore dhe problemore në shkallë kombëtare e ndërkombëtare;
 - dh) organizon konkurse dhe dhënie çmimesh shkencore.

KREU III PËRBËRJA E AKADEMISË

Neni 5

Anëtarët e Akademisë

(Ndryshuar me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

1. Akademia ka në përbërje anëtarë të rregullt, anëtarë të përhershëm, anëtarë të asociuar dhe anëtarë nderi.
2. Anëtarët e rregullt të Akademisë mbajnë titullin “Akademik” dhe të tillë janë 30 veta. Në këtë grup përfshihen edhe anëtarët e përhershëm të Akademisë dhe të tillë janë deri në 10 veta.
3. Anëtarët e asociuar të Akademisë mbajnë titullin “Akademik i asociuar” dhe të tillë janë 15 veta.
4. Anëtarë nderi të Akademisë janë personalitete të njohura të vendeve të tjera. Numri i tyre përcaktohet në statutin e Akademisë, por ky numër nuk e kalon atë të anëtarëve të rregullt të Asamblesë së Akademisë.

Neni 6

Përzgjedhja e anëtarëve

(Shtuar paragraf me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007; ndryshuar me ligjin nr. 9949, datë 7.7.2008)

Anëtarët e rregullt të Akademisë zgjidhen nga radhët e shkencëtarëve të shquar me titull “Profesor”, që kanë ose kanë pasur shtetësi shqiptare, të cilët, nëpërmjet punimeve origjinale, veprave përgjithësuese, me një nivel të lartë shkencor, kanë zgjidhur, teorikisht dhe praktikisht, probleme të një rëndësie të veçantë në fushën e shkencës, të ekonomisë, artit dhe kulturës, si dhe kanë dhënë ndihmesë në formimin universitar e pasuniversitar të shkencëtarëve të rinj. Anëtarë të rregullt të Akademisë zgjidhen edhe nga radhët e shkencëtarëve të shquar shqiptarë, që nuk e kanë fituar titullin “Profesor” në Shqipëri, por kanë gradën shkencore “PhD” ose “Doktor”, që punojnë aktualisht pranë universiteteve dhe qendrave kërkimore jashtë vendit dhe kanë kontribute akademike, që tejkalojnë parashikimet e akteve ligjore e nënligjore në fuqi për kërkimin e titullit “Profesor”.

Në raste të veçanta, anëtarë të rregullt të Akademisë mund të zgjidhen edhe personalitete me merita të shquara në fusha të ndryshme të krijimtarisë.

Anëtarë të përhershëm të Akademisë zgjidhen akademikët që kanë mbushur moshën 75 vjeç dhe kanë një kontribut të shquar, të vlerësuar gjerësisht, në shkallë kombëtare dhe ndërkombëtare.

Anëtarët e asociuar të Akademisë zgjidhen nga radhët e shkencëtarëve me titull “Profesor”, që kanë ose kanë pasur shtetësi shqiptare, të cilët, nëpërmjet punimeve dhe veprave shkencore, kanë dhënë ndihmesë të rëndësishme në zhvillimin e shkencës dhe formimin universitar e pasuniversitar të shkencëtarëve të rinj. Anëtarë të asociuar të Akademisë zgjidhen

edhe nga radhët e shkencëtarëve shqiptarë, që nuk e kanë fituar titullin “Profesor” në Shqipëri, por kanë gradën shkencore “PhD” ose “Doktor”, që punojnë aktualisht pranë universiteteve e qendrave kërkimore jashtë vendit dhe kanë kontribute akademike, që tejkalojnë parashikimet e akteve ligjore e nënligjore në fuqi për kërkimin e titullit “Profesor”.

Anëtarët e nderit zgjidhen nga radhët e personaliteteve të njohura të vendeve të tjera, të cilët kanë dhënë kontribut të shquar në zhvillimin e vendit tonë.

Personat, që kanë funksione të larta administrative dhe politike, nuk mund të kandidojnë për t’u zgjedhur anëtarë të rregullt dhe të asociuar të Akademisë gjatë ushtrimit të këtyre funksioneve.

Procedurat për zgjedhjen e anëtarëve përcaktohen në statutin e Akademisë.

Neni 6/1

Përfundimi i anëtarësisë në Akademi dhe plotësimi i vendeve vakante

(Shtuar me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

1. Statusi i anëtarit të rregullt, atij të asociuar dhe i çdo funksioni tjetër drejtues, të lidhur me këto funksione, në zbatim të neneve 9 dhe 10 të këtij ligji, përfundon kur anëtari:

- a) mbush moshën 75 vjeç;
- b) jep dorëheqjen;
- c) zgjidhet apo emërohet në funksione drejtuese në parti politike apo organe kushtetuese;
- ç) deklarohet i paaftë për të vepruar, me vendim gjyqësor të formës së prerë;
- d) dënohet me vendim gjyqësor të formës së prerë, për kryerjen e një krimi;
- dh) shkarkohet me dy të tretat e votave të të gjithë anëtarëve të Asamblesë për akte e sjellje, që cenojnë rëndë figurën e anëtarit të Akademisë;
- e) ndërron jetë.

2. Statusi i anëtarit të përhershëm përfundon kur vërtetohet një nga rastet e mësipërme, me përjashtim të atij të parashikuar në shkronjën “a”.

3. Statusi i anëtarit të nderit përfundon kur vërtetohet një nga rastet e mësipërme, me përjashtim të atyre të parashikuara në shkronjat “a” dhe “c”.

4. Procedurat për plotësimin e vendit vakant, të krijuar për shkak të përfundimit të funksionit, sipas pikës 1 të këtij neni, fillojnë jo më vonë se dy muaj para përfundimit të funksionit, sipas shkronjës “a” dhe jo më vonë se 30 ditë pas përfundimit të tij, sipas shkronjave “b”, “c”, “ç”, “d”, “dh” dhe “e” të pikës 1 të këtij neni.”.

Neni 7

Shpërblimi i anëtarëve

(Ndryshuar me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

Pranimi në Akademi si anëtar i rregullt, i përhershëm apo i asociuar nuk nënkupton një vend pune me kohë të plotë dhe të pagueshëm në Akademi.

Anëtarët e Akademisë, që kanë vende pune me kohë të plotë dhe të pagueshme në Akademi, janë anëtarët e kryesisë dhe drejtuesit e seksioneve.

Nga buxheti i Akademisë paguhet shpërblimi për titullin “Akademik” dhe mbështetet veprimtaria akademike e anëtarëve të rregullt, të përhershëm, të asociuar dhe anëtarëve të nderit, që nga momenti i pranimi në Akademi deri në ndërprerjen e anëtarësisë në të për shkak të parashikuara në nenin 6/1 shkronjat “c”, “ç”, “d”, “dh” dhe “e”.

Anëtarët e rregullt të Akademisë, me banim të përhershëm në Republikën e Shqipërisë, që janë në marrëdhënie pune, krahas pagës, sipas vendit të punës, përfitojnë edhe shpërblim mujor për titullin “Akademik” në masën e përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave.

Edhe pas ndërprerjes së marrëdhënieve të punës, ata, krahas pensionit që u takon si profesor, marrin edhe shpërblimin për titullin “Akademik”.

Neni 8

E drejta e pensionit

*(Shfuqizuar togfjalësh me vendimin e Gjykatës Kushtetuese nr. 36, datë 15.10.2007;
shfuqizuar me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)*

KREU IV

ORGANET DREJTUESE TË AKADEMISË SË SHKENCAVE

Neni 9

Organet drejtuese

Organet drejtuese të Akademisë janë asambleja, këshilli ekzekutiv dhe kryesia.

Përgjegjësitë dhe mënyra e funksionimit të këtyre organeve drejtuese përcaktohen në statutin e Akademisë.

Neni 10

Përbërja e organeve drejtuese

(Ndryshuar pika 1 me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

1. Asambleja është organi më i lartë drejtues i Akademisë dhe përbëhet nga anëtarët e rregullt, anëtarët e përhershëm dhe anëtarët e asociuar të Akademisë.

Këshilli ekzekutiv përbëhet nga Kryetari, Zëvendëskryetari, Sekretari Shkencor dhe drejtuesit e seksioneve.

Kryesia e Akademisë përbëhet nga Kryetari, Zëvendëskryetari dhe Sekretari Shkencor.

Neni 11

Mënyra e zgjedhjes së kryesisë

(Ndryshuar me ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

Kryetari i Akademisë përzgjidhet drejtpërdrejt me votim të fshehtë nga asambleja, nga radhët e anëtarëve të rregullt ose të përhershëm. Kryetar zgjidhet kandidati, i cili merr më shumë se gjysmën e votave të të gjithë anëtarëve të asamblesë. Kryetari i zgjedhur nga asambleja emërohet nga Presidenti i Republikës.

Zëvendëskryetari, Sekretari Shkencor dhe drejtuesit e seksioneve përzgjidhen drejtpërdrejt me votim të fshehtë nga asambleja, nga radhët e anëtarëve të rregullt, të përhershëm ose të asociuar, sipas procedurave të përcaktuara në Statutin e Akademisë.

Kohëzgjatja e mandatit të Kryetarit dhe Zëvendëskryetarit është 4 vjet, ndërsa e Sekretarit Shkencor dhe e drejtuesve të seksioneve është 5 vjet. Në çdo rast, kohëzgjatja e mandatit të Kryetarit, Zëvendëskryetarit dhe Sekretarit Shkencor nuk kalon kohëzgjatjen e statusit të anëtarit të rregullt ose të asociuar, në përputhje me nenin 6/1 të këtij ligji.

Kryetari, Zëvendëskryetari, Sekretari Shkencor dhe drejtuesit e seksioneve mund të zgjidhen në të njëjtin funksion për dy mandate, por jo radhazi.”.

Neni 12

Strukturat mbështetëse

Kryesia e Akademisë, në ushtrimin e veprimtarisë mbështetet nga administrata,

struktura dhe organika e së cilës miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU V SEKSIONET E AKADEMISË SË SHKENCAVE

Neni 13 **Seksionet dhe përbërja e tyre**

Veprimtaria e Akademisë zhvillohet në kuadër të seksioneve, të cilat janë bartëse të të drejtave, detyrave dhe përgjegjësi të Akademisë për fusha të ndryshme të shkencës.

Detyrat, përgjegjësitë, përbërja, mënyra e drejtimit dhe e funksionimit të seksioneve përcaktohen në statutin e Akademisë.

KREU VI

Neni 14 **Financimi**

1. Akademia është një institucion buxhetor dhe të ardhurat i siguron nga:
Buxheti i Shtetit;
shërbimet tekniko-shkencore, që kryhen për persona juridikë e fizikë jashtë sistemit të saj;

aplikimet, projektet, dhuratat, subvencionet e sponsorizimet, të cilat përdoren në përputhje me aktet ligjore e nënligjore në fuqi.

2. Të ardhurat e krijuara sipas shkronjave “b” e “c” të pikës 1 të këtij neni përdoren në përputhje me aktet ligjore e nënligjore në fuqi.

KREU VII DISPOZITA TË FUNDIT DHE KALIMTARE

Neni 15¹

Struktura dhe organizimi i Akademisë, si edhe statuti i saj të përshtaten në përputhje me këtë ligj brenda 2 muajve nga hyrja në fuqi e tij.

Akademia e riorganizuar zhvillon zgjedhjet e organeve drejtuese brenda 3 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 16

Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 7 e 12 brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT (Parashikuar në ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

¹Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 36, datë 15.10.2007 në pikën 3 shprehet;

“Heqjen e masës së pezullimit të zbatimit të nenit 15 të ligjit nr. 9655, datë 11.12.2006 “Për Akademinë e Shkencave të Republikës së Shqipërisë”.

Riorganizimi i Akademisë
(Parashikuar në ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

1. Riorganizimi i Akademisë kalon në një periudhë kalimtare, e cila zgjat deri një vit nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Gjatë periudhës kalimtare përgatiten kushtet për zgjedhjen e organeve dhe autoriteteve të reja drejtuese të Akademisë.

3. Riorganizimi i Akademisë drejtohet nga Komiteti i Reformimit të Akademisë së Shkencave (KRASH), krijuar me urdhër të Kryeministrit, sipas nenit 9 të këtij ligji.

4. Drejtimi veprimtarisë së Akademisë gjatë periudhës kalimtare, kryhet nga Kryesia e Përkohshme e Akademisë (KPA).

5. Veprimtaria e KRASH-it dhe KPA-së mbaron në ditën e emërimit të Kryetarit të Akademisë nga Presidenti i Republikës, sipas pikës 1 të nenit 11 të këtij ligji.

Komiteti i Reformimit të Akademisë
(Parashikuar në ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

Komiteti i Reformimit të Akademisë kryesohet nga Zëvendëskryeministri dhe ka në përbërjen e tij si anëtarë:

Ministrin e Arsimit dhe Shkencës;

dy anëtarë të Asamblesë ekzistuese të Akademisë, të cilët e ruajnë anëtarësinë në akademi edhe pas hyrjes në fuqi të këtij ligji dhe kanë stazhin më të gjatë në Akademi;

një anëtar ekspert i Këshillit të Arsimit të Lartë dhe Shkencës.

Komiteti ka të drejtë të angazhojë për probleme të veçanta të reformës ekspertë shqiptarë dhe të huaj.

Detyrat e Komitetit të Reformimit të Akademisë
(Parashikuar në ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

KRASH-i, në bashkëpunim me Kryesinë e Përkohshme të Akademisë, realizon këto detyra:

propozon përbërjen e Komisionit Përzgjedhës (KP) të anëtarëve të rinj të Asamblesë së Akademisë;

shpall vendet vakante të anëtarëve të Asamblesë së Akademisë, sipas fushave të shkencës, në bazë të propozimit të Komisionit Përzgjedhës;

shpall numrin fillestar të anëtarëve të përhershëm të Akademisë;

ç) shpall kriteret, që duhet të plotësojnë kandidatët për anëtarë të rregullt dhe të asociuar të Akademisë, në bazë të propozimit të bërë nga Komisioni Përzgjedhës;

mbikëqyr procedurat e konkurrimit për vendet vakante;

dh) mbikëqyr procesin e zgjedhjes së organeve dhe autoriteteve drejtuese të Akademisë, në përputhje me këtë ligj dhe Statutin e Akademisë.

Kryesia e Përkohshme e Akademisë
(Parashikuar në ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

Kryesia e Përkohshme e Akademisë përbëhet nga Kryetari, Zëvendëskryetari dhe Sekretari Shkencor. Kryetari emërohet nga Presidenti i Republikës mbi bazën e propozimit të KRASH-it. KRASH-i i propozon Presidentit të Republikës së paku dy kandidatura nga radhët e anëtarëve të rregullt të Asamblesë ekzistuese.

Zëvendëskryetari dhe Sekretari Shkencor i Akademisë emërohen nga Këshilli i

Ministrave mbi bazën e propozimit të KRASH-it. Kandidatët duhet të jenë nga radhët e anëtarëve të rregullt të Asamblesë ekzistuese.

Kryesia e Përkohshme emërohet brenda një muaji nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Komisioni Përzgjedhës

(Parashikuar në ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

KP-ja ngrihet me vendim të Këshillit të Ministrave, brenda dy muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji. Ai përbëhet nga 9 anëtarë, të cilët janë figura të vlerësuara gjerësisht, brenda dhe jashtë vendit, për kontributin e tyre akademik. 3 anëtarë dhe Kryetari i KP-së propozohen nga Kryesia e Përkohshme e Akademisë, të cilët e ruajnë anëtarësinë edhe pas hyrjes në fuqi të këtij ligji. 5 anëtarë të tjerë të KP-së janë personalitete shkencore të huaja, që propozohen nga Ministri i Arsimit dhe Shkencës, në bazë të rekomandimit të KALSH-it.

Komisioni Përzgjedhës përcakton dhe i propozon KRASH-it shpërndarjen e vendeve vakante, sipas fushave të shkencës dhe kriteret, që duhet të plotësojnë kandidatët për këto vende. Ky komision përzgjedh prej tyre anëtarët e rregullt të Asamblesë së Akademisë për vendet vakante.

Mbledhjet e KP-së janë të vlefshme kur në to marrin pjesë së paku 7 anëtarë.

4. Anëtarët e rinj të Akademisë, të përzgjedhur nga KP-ja, shpallen nga Kryesia e Përkohshme e Akademisë, mbi bazën e klasifikimit të bërë nga Komisioni Përzgjedhës.

(Parashikuar në ligjin nr. 9853, datë 26.12.2007)

Pasi plotësohet kuorumi i nevojshëm i Asamblesë (50 për qind plus një e numrit të përgjithshëm të anëtarëve të Asamblesë), ajo miraton Statutin e ri të Akademisë, jo më vonë se 4 muaj nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Anëtarët e përhershëm të Akademisë zgjidhen nga anëtarët e rregullt të Asamblesë, pasi është arritur kuorumi i nevojshëm i Asamblesë.

Pasi plotësohet numri i anëtarëve të rregullt dhe të përhershëm të Asamblesë, përzgjidhen anëtarët e asociuar të saj.

Struktura dhe organizimi i Akademisë përshtaten në përputhje me këtë ligj brenda 4 muajve nga hyrja në fuqi të tij.

Akademia e riorganizuar zhvillon zgjedhjet e organeve drejtuese brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 17

Shfuqizime

Ligji nr. 9182, datë 5.2.2004 “Për Akademinë e Shkencave të Republikës së Shqipërisë”, si dhe çdo dispozitë tjetër, që bie në kundërshtim me këtë ligj, shfuqizohen.

Neni 18

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.